

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI

Editörler:

**Kemalettin Kuzucu
S. Tunay Kamer**

Ramazan Alabaş
Mahmut Çitil
Dursun Dilek
S. Tunay Kamer
Ümit Polat

**PEGEM
AKADEMİ**

Editörler: Kemalettin Kuzucu - S. Tunay Kamer

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARI

ISBN 978-605-4282-16-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2009, Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları

Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti'ye aittir.

Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında

yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları

satın almamasını diliyoruz.

1. Baskı: Eylül 2009

Dizgi-Grafik Tasarım: Didem Gürleyik

Kapak Tasarımı: Gürsel Avcı

Baskı: Cantekin Matbaası

(Ankara-0312-3843435)

YAYINEVİ

adakale sokak 4/1 yenişehir-ankara

tel: +90 312 4306750-51 (pbx)

belgeç: +90 312 4354460

gsm: 0506 3451936 - 0541 9104545 - 0533 2055230

e-ileti: pegem@pegem.net

DAĞITIM

sağlık sokak 17/a yenişehir-ankara

tel: +90 312 4345408 - +90 312 4345424

belgeç: +90 312 4313738

gsm: 0506 3451937 - 0541 4345424 - 0533 2055231

e-ileti: siparis@pegem.net

YAZIŞMA

p.k.175 06442 yenişehir-ankara

internet: **PEGEM.NET**

ÖNSÖZ

Topluma Hizmet Uygulamaları dersi, YÖK tarafından Eğitim Fakültelerinin programlarında yapılan değişiklikler çerçevesinde 2006–2007 öğretim yılından itibaren okutulmaya başlanmıştır. Bu ders, 1 saati teorik, 2 saati uygulama olmak üzere haftada toplam 3 saat ve 2 kredilik zorunlu bir derstir. Topluma Hizmet Uygulamaları dersi, teorik ve pratik çalışmaların bir arada olduğu, öğrencinin ön planda ve aktif olarak görev aldığı; öğretim elemanının geri planda kalarak öğrenci çalışmalarını gözlemlediği ve yönlendirdiği bir derstir. Ders etkinlikleri fakülteadaki sınıf ortamından farklı olarak toplumla iç içe gerçekleştirilmektedir. Bu ders öğrencilerin ilgi duydukları, yapmak istedikleri ve sonucunun verimli olacağına inandıkları çalışma konularının seçilmesine ve uygulanmasına oldukça elverişlidir.

Elinizdeki kitap, Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin eğitim fakültelerinde daha önce okutulan derslerden farklı bir nitelik taşıması dolayısıyla; gerek dersi verecek öğretim elemanlarının gerekse dersi okuyacak öğrencilerin neyi, ne zaman ve nasıl yapacakları ile ilgili bir rehber olması ve dersin işlenmesinde bir standardın oluşmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Kitapta dersle ilgili temel kavram ve tanımlar açıklanmakta, dersin amacı, önemi, ilke ve esasları hakkında bilgiler verilmekte, bir proje önerisinin nasıl hazırlandığı örneklerle anlatılmaktadır. Bunun yanında yapılabilecek etkinlik ve projelerle ilgili doküman ve formlar tanıtılmakta, projelerin okulda uygulanabilirliği ile ilgili modeller gösterilmektedir. Kısacası dersin kuramsal boyutu ve uygulama aşamaları örneklerle ele alınmıştır.

Bu çalışmanın öğretmen adaylarına rehberlik etmesi ve mesleki tecrübelerinin güçlenmesine az da olsa katkı sağlaması yazar kadrosunu mutlu edecektir.

Kitabın meydana gelmesinde uzmanlık alanlarıyla ilgili bölümleri hazırlayan yazarlarımıza, değerli görüşlerini bizimle paylaşan akademisyen arkadaşlarımıza ve kitabın basımını gerçekleştiren Pegem Akademi Yayınları sahibi Servet Sarıkaya ile yayınevi çalışanlarına teşekkür ederiz.

Ankara, Eylül 2009
Kemalettin KUZUCU
S. Tunay KAMER

Bölümler ve Yazarları

BÖLÜM 1

Topluma Hizmet Uygulamalarının Tanımı, İlkeleri,
Önemi Ve Amacı 1

S. Tunay Kamer -Cumhuriyet Üniversitesi

BÖLÜM 2

Proje Ve Proje Geliştirme Aşamaları31

Dursun Dilek-Marmara Üniversitesi

Ramazan Alabaş-Ankara Üniversitesi

BÖLÜM 3

Tartışma Teknikleri: Konferans, Panel, Sempozyum, Kongre 79

Ümit Polat-Ankara Üniversitesi

BÖLÜM 4

Proje Öneri Formu 111

Mahmut Çitil-MEB

EKLER

Ekler..... 127

İÇİNDEKİLER

Önsöz iii

I. BÖLÜM

TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARININ TANIMI, İLKELERİ, ÖNEMİ VE AMACI

Giriş	2
Kavramlar Üzerine	4
Toplum nedir?	4
Kültür nedir?	8
Sivil toplum ve sivil toplum kuruluşu nedir?	9
Hizmet nedir?	12
Uygulama nedir?	13
Dersin İlkeleri ve Esasları	14
Dersin Amacı ve Önemi	19
Değerlendirme Soruları.....	21
Kaynakça	22
Ek	24

II. BÖLÜM

PROJE VE PROJE GELİŞTİRME AŞAMALARI

Giriş	32
Proje Nedir?	31
Proje Yönetimi Nedir?	35
Projenin Özellikleri.....	37
Topluma Hizmet Uygulamaları Dersinde Proje Geliştirme Aşamaları.....	37
Proje Aşamaları.....	38
Problemin Belirlenmesi.....	39
Planlama	41
Proje Önerisi Hazırlama.....	42
Yazılı Sunum (Proje Raporu Yazma) ilkeleri	49
Alıntılar ve Referans Verme.....	52
Değerlendirme Soruları.....	55
Kaynakça	55
Ekler.....	57

III. BÖLÜM

TARTIŞMA TEKNİKLERİ: KONFERANS, PANEL, SEMPOZYUM, KONGRE

Giriş.....	80
Tartışma Nedir?	82
Tartışma Tekniği.....	83
Konferans	85
Panel	87
Sempozyum	89
Kongre	91
Etkili Sunum Adımları	93
Powerpoint Kullanırken Nelere Dikkat Edilmelidir?	96
Değerlendirme Soruları.....	97
Kaynakça	97
Ekler.....	98

IV. BÖLÜM

PROJE ÖNERİ FORMU

Sen de Üniversite Kazan	113
Bizim İçin Özelsiniz	118
İkinci Baharda Üçüncü Nazar	123

EKLER

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Ve Orta Öğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği	127
Birinci Bölüm	127
İkinci Bölüm	132
Üçüncü Bölüm	133
Dördüncü Bölüm	135
Beşinci Bölüm	137
Altıncı Bölüm	143
Yedinci Bölüm	145
Sekizinci Bölüm	146
Dokuzuncu Bölüm	147
Ek-1 Öğrenci Kulüpleri Çizelgesi	148
Ek-2 Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesi	149
Ek-3 Sosyal Etkinlikler Yıllık Çalışma Plânı.....	151
Ek-4 Sosyal Etkinlikler Proje Öneri Formu.....	152
Ek-5 Sosyal Etkinlikler Proje Sonuç Raporu.....	153
Ek-6 Sosyal Etkinlikler Proje Uygulama Takvimi.....	155
Ek-7 Sosyal Etkinlikler Öğrenci Değerlendirme Formu	156
Ek-8 Sosyal Etkinlikler Danışman Öğretmen Değerlendirme Formu	157
Ek-9 Gönüllü Veliler Hangi İşleri Yapabilir	158
Ek-10 Gönüllü Veli Başvuru Formu.....	159
Ek-11 Veli İzin Belgesi.....	160

Topluma Hizmet Uygulamalarının Tanımı, İlkeleri, Önemi ve Amacı

S. Tunay KAMER
tunaykamer@gmail.com

Bölümün Amaçları

Bu bölümün sonunda aşağıdaki hedeflere ulaşmanız beklenmektedir:

- Topluma Hizmet Uygulamaları dersi kapsamında öğrenilmesi gereken temel kavramların tanımlarını yapabilme
- Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin ilkelerini ve esaslarını kavrayabilme
- Topluma Hizmet Uygulamaları dersinin amacını ve önemini öğrenme

GİRİŞ

Toplumsal bütünleşmeyi sağlamak için yapıcı, barışçı, proje üreten, sevgi dolu çağdaş bireylerin yetişmesi, kaliteli ve refah içinde aileler oluşması gerekmektedir. Topluma ve bireye ne verirsek onu bize yansıtır. Dolayısıyla topluma ve bireye yararları olan şeyleri öğretmek ve uygulamak gerekir. Konuyla ilgili olarak bir anekdotu aktarmak yerinde olur:

“Dağlık bir bölgede bir adam küçük oğluyla yürürken, oğlan ayağını taşa çarpar. Can acısıyla, “aaaahhhhh!” diye bağırır. Dağdan, “aaaahhhhh!” diye bir ses gelir ve bu sesi duyan çocuk şaşırır. Merakla, “Sen kimsin?” diye bağırır; ama aldığı tek yanıt, “Sen kimsin?” olur. Çocuk bu yanıtı kızar ve “sen bir korkaksın.” diye bağırır. Dağdan aldığı yanıt, “Sen bir korkaksın!”dır. Babasına bakar ve “Baba ne oluyor?” diye sorar. “Oğlum, dikkat et!” diyen baba, vadiye doğru, “Sana hayranım!” diye bağırır. Ses, “Sana hayranım!” diye yanıtlanır. Baba, “Sen harikasin!” diye yine bağırduğunda, bu kez dağdan, “Sen harikasin!” yanıtı gelir. Çocuk şaşırmıştır, ama hâlâ ne olduğunu anlayamamıştır. Baba oğluna durumu açıklar: “Oğlum, insanlar buna yankı derler ama bu gerçekte yaşamın kendisidir. Yaşama ne verirsen, sana onu yansıtır. Yaşam senin davranışlarının bir aynasıdır. Eğer yaşamında daha çok sevgi istiyorsan, insanları daha çok sev. Eğer sana saygılı davranılmasını istiyorsan, sende başkalarına saygılı davran. Eğer başkaları tarafından anlaşılma istiyorsan, önce başkalarını anlamaya gayret göster. Zira ne ekersen onu biçersin.”

Toplumsal yaşam, bireyin iç dünyasını yansıtır. Birey toplumsal yaşamında ne ekerse onu biçer. Kendi ilke ve değerleri çerçevesinde dürüstlük, hizmet ve kişisel bütünlük içinde, empatik iletişim kurarak topluma hizmet bireyi daima farklı kılar. Bireylerin toplu olarak bir arada bulunmaları, kendilerine güveni artırır. Çevresiyle görüşmeyen bireyler kendilerini yalnız ve hasta hissederler. Dürüst bir yaşam, kişisel değerlerin en önemli kaynağıdır. Başkalarıyla gerçek, yaratıcı ve işbirliği sağlayan etkili bir ilişki kurmak bireye güven verir. İç güvenlik, hizmetten, başkalarına anlamlı bir biçimde yardım etmekten oluşur. Diğer önemli bir güven kaynağı, adımızı açıklamadan yaptığımız hizmettir. Burada önemli olan yaptığımız hizmetin bilinmesi değil, başkalarının yaşamlarına değer katmaktır. Yaşamımızın asıl anlam ve amacı, kendi yaşantımızı aşarak, içimizdeki zengin enerji kaynaklarını başkalarının yaşamını zenginleştirmeye harcamaktır. Hizmet, bu dünyada yaşama ayrıcalığı için ödediğimiz kiradır ve hizmet etmenin pek çok yolu vardır. Her gün başka bir bireye sevgi yatırımları yaparak hizmet edebiliriz.